

İlaç şirketleri bizim için düşman değil, bir lütuf

İlaç şirketleri aşırı kar etmiyorlar, araştırmaları fonluyorlar

Stephen Pollard

Bunların en kötüsü hangisi: sivilleri öldürmek için kullanılan silahları satan bir şirket mi; kansere neden olan sigara satan bir şirket mi; veya hastalıkları ve ızdırapları iyileştirmek üzere ilaç araştıran ve üreten bir şirket mi?

Aptalca bir soru mu? John le Carré'nin filmi *The Constant Gardener*'da (Arka Bahçe), kahramanlardan biri ilaç şirketlerini silah satıcılarından daha kötü olarak tarif ediyor. Bir şekilde, insanların hastalıklarını araştıran ve bunlara karşı zafer kazanarak kar eden şirketlerin insanlık için harika bir lütuf değil de düşmanımız olduğu düşüncesi oluşmuş.

Ben Brüksel'de bir düşünce kuruluşunu yönetiyorum. Fonlarımızın bir kısmının bu kadar çok iyi iş yapan ilaç şirketlerinden gelmesinden dolayı gurur duyuyorum. Ancak, sanki bu şirketler ahlak sınırlarının her nasılsa ötesindeymiş gibi onlardan para aldığımız için saldırılara maruz kalıyoruz.

İlaç şirketlerine yönelik yankı yapan son açıklama bu şirketleri bizleri soymakla suçlayan Ulusal Sağlık ve Klinik Mükemmellik Birimi (NICE) Başkanı Profesör Sir Michael Rawlins tarafından yapıldı: "İlaç şirketleri yıllar boyunca üstüste çift haneli büyümenin keyfini çıkardılar ve bunu korumaya çalışıyorlar."

İlaçlara ilişkin fiyat düzenlemelerinde reform yapmayı istemek gayet meşru bir işlem. Nitekim, Hükümet Ulusal Sağlık Hizmetleri (NHS) Birimi'nin satınalma yöntemlerini yakın bir tarihte değiştirdi. Ancak, bu tür tartışmalar çoğu kez ilaç endüstrisine yönelik daha temel bir eleştiriyi, yani bu şirketlerin kar ettiğini ortaya çıkarıyor. Kimilerine göre, büyük ilaç şirketlerinin bizimle oyun oynaması yerine devletin veya hayır kurumlarının araştırmaları üstlenmesi çok daha iyi olacak.

Evet, ilaç şirketleri kar ediyor. Bu şirketlerin araştırmalara yaptığı olağanüstü yatırımlar da işte bu şekilde mümkün oluyor. 2003 yılında Tufts Üniversitesi İlaç Geliştirme Etüdüleri Merkezi yeni bir reçeteli ilacı araştırmanın ve geliştirmenin toplam maliyetinin 897 milyon USD olduğunu hesapladı. İnsanlar üzerinde yapılan araştırmalarda insanlara ulaşan ilaçların yalnızca yüzde 21.5'i pazarlama onayı alabiliyor.

Devletin veya hayır kurumlarının ciddi bir alternatif sunabileceği düşüncesi komik kaçıyor. Karlılığın engellendiği araştırma kayıtlarına bir bakın. HIV'yi kesin bir ölüm cezasından tedavi edilebilecek bir hastalığa dönüştürenler Kübalı veya Kuzey Koreli araştırmacılar değildi. Bunu ilaç şirketlerinin gerçekleştirdiği araştırmalar sağladı.

Araştırmanın öncelik sayıldığı Sovyetler Birliği'nin tarihinde serbest dünyadaki bilimadamlarının kullanmaya değer olarak görebilecekleri tek bir keşif bile olmadı. Sovyetlerin Batı üzerinde etki yaratan tek keşfi silah haline getirilmiş şarbondu.

İlaç şirketleri bazıları için kolay bir hedef olabilir. Ancak bu şirketlerin ürünlerinin olmadığı ve hastalandığımız bir dünyada yaşamak durumunda kalırsak Tanrı yardımcımız olsun.

Stephen Pollard İngiliz The Times gazetesinin misafir yazarlarından biridir..